LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

തീർത്ഥാടക ടൂറിസം പദ്ധതികൾ

2(*362) ശ്രീ. നജീബ് കാന്തപുരം:

ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ:

ശ്രീ. അബൂൽ ഹമീദ്. പി :

- <u>ശ്രീ. കുറുക്കോളി മൊയ്ക്കീൻ</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ?
- (M) സംസ്ഥാനത്ത് തീർത്ഥാടന സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളെയും കേന്ദ്രങ്ങളെയും ബന്ധിപ്പിച്ച് ടൂറിസം പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ടോയെന്ന് അറിയിക്കുമോ;
- (ബി) പ്രസ്തത പദ്ധതികൾക്ക് കേന്ദ്ര സഹായം ലഭിക്കുന്നുണ്ടോയെന്ന് വെളിപ്പെടുത്തമോ;
- (സി) കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ കൂടുതൽ തീർത്ഥാടക ടൂറിസം പദ്ധതികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ;
- (ഡി) കോവിഡ് കാരണം വിദേശികളൾപ്പെടെയുള്ള ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ വരവ് ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റുകളുടെ വരവ് വർദ്ധിപ്പിക്കാനം ടൂറിസം നിലച്ചതിനാൽ പരിപോഷിപ്പിക്കാനം നടപടിയുണ്ടാകുമോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?

പൊതുമരാമത്ത്-വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പമന്ത്രി (<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ്</u> റിയാസ്): (എ&ബി) സംസ്ഥാനത്ത് തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളെയും സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളെയും ബന്ധിപ്പിച്ച് നിലവിൽ ടൂറിസം വകപ്പ് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടില്ല. തീർത്ഥാടന ടൂറിസം പദ്ധതികളൊന്നം എന്നാൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളെ കോർത്തിണക്കി "പിൽഗ്രിം ടൂറിസം സർക്യൂട്ട്" ത്രപീകരിച്ച് അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം വിപുലീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വകപ്പ് സ്വീകരിച്ചവരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ "തത്വമസി" എന്ന 8 തീർത്ഥാടന സർകൃട്ടുകളായി പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുകയും ആരാധനാലയങ്ങൾക്കായുള്ള ഭരണാനമതി നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ സംസ്ഥാനത്തെ സാഹിത്യ-സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിച്ച് ടൂറിസം സർകുട്ട് രൂപീകരിക്കുന്നതിനായുള്ള "മലബാർ ലിറ്റററി സർകുട്ട്" എന്ന ടൂറിസം

പദ്ധതി പരിഗണനയിലാണ്. തീർത്ഥാടന ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളടെ വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേന്ദ്ര ടൂറിസം മന്ത്രാലയം 'പ്രസാദ്' സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഇരുവായൂർ ക്ഷേത്രത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന തീർത്ഥാടകർക്ക് അടിസ്ഥാന 4,614.20 വികസനത്തിനായി ലക്ഷം ത്രപ അനവദിക്കുകയും പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുകയും ചെയ്ത. 'സ്വദേശ് ദർശൻ' സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെട്ട സ്പിരിച്വൽ ടൂറിസം സർക്യട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ശബരിമല വികസനത്തിനായി (ശബരിമല-എരുമേലി-പമ്പ-സന്നിധാനം) 9,998.92 ലക്ഷം തൂപയുടെയും ശ്രീപത്മനാഭ-ആറന്മുള-ശബരിമല വികസനത്തിനായി 9,244.26 ലക്ഷം രൂപയുടെയും ഡെവലപ്മെന്റ് ഓഫ് സ്പിരിച്വൽ സർക്യുട്ട് ശിവഗിരി ശ്രീനാരായണ ഇരു ആശ്രമം-അരുവിപ്പറം-കന്നാപാറ ശ്രീസുബ്രമണ്യ-ചെമ്പഴന്തി ശ്രീനാരായണ ഗുരുകലം ഇൻ കേരള എന്ന പദ്ധതിക്ക് 6,947 ലക്ഷം രൂപയുടെയും അനമതികൾ ലഭിക്കുകയും പദ്ധതികളടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യന്നു.

- (സി) കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെ കൂടുതൽ തീർത്ഥാടക ടൂറിസം പദ്ധതികൾ ലഭിക്കുന്നതിനായി പ്രസാദ് സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 30 കോടി രൂപയുടെ സെന്റ് തോമസ് ഇന്റർനാഷണൽ ഷ്ട്രൈയിൻ, മലയാറ്റർ എന്ന പദ്ധതിയുടെ DPR കേന്ദ്ര സർക്കാരിലേയ്ക്ക് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ കേരളത്തിലെ പ്രധാന പിൽഗ്രിം സെന്ററായ ചേരമൻ ജൂമാ മസ്ജിദിന്റെ പ്രാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് ഒരു തയ്യാറാക്കി കൺസെപ്റ്റ് നോട് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് നൽകിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ DPR വിശദമായ സമർപ്പിക്കാൻ കേന്ദ്രം **DPR** നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. തുടർന്ന് തയ്യാറാക്കി കേന്ദ്രത്തിൽ സമർപ്പിക്കുന്നതിന്റെ നടപടി സ്വീകരിച്ചവരുന്നു.
- (ഡി) കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ സാഹചര്യത്തിൽ ആഭ്യന്തര ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ പദ്ധതി കോവിഡിന്റെ ഒന്നാം തരംഗത്തിനശേഷംതന്നെ സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങൾ സഞ്ചാരികളെ പൂർണ്ണസജ്ജമാണെന്ന ദേശീയ തലത്തിൽ വരവേൽക്കാൻ പ്രചരണം നടത്തകയുണ്ടായി. 'ചേഞ്ച് ഓഫ് എയർ' എന്ന് പേരിട്ട പോസ്റ്റ് കോവിഡ് പ്രൊമോഷൻ ക്യാമ്പയിൻ 2020-ൽ നടത്താനായി. കോവിഡ് രണ്ടാം തരംഗം സ്തഷ്വച പ്രതിസന്ധി മറികടക്കാനായി വിവിധ പ്രൊമോഷണൽ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന കാര്യം ആലോചനയിലാണ്.

3(*376) ശ്രീ. പി. ഉബെദുള്ള:

ശ്രീ. കെ. പി. എ. മജീദ്:

- <u>ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്ത്∸വിനോദസഞ്ചാര വകപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകമോ?
- (എ) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നശേഷം വിനോദസഞ്ചാര വികസനത്തിന് എന്തെല്ലാം നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;
- (ബി) പുതിയ വികസന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് കേന്ദ്ര സഹായം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ സഹായം അനവദിക്കുന്നതിന് കേന്ദ്രം എന്തെങ്കിലും നിബന്ധന നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നുവോ; എങ്കിൽ വിശദമാക്കുമോ;
- (സി) വിനോദസഞ്ചാര വികസനത്തിനുവേണ്ടി നിക്ഷേപം നടത്തേണ്ട സ്ഥലങ്ങളുടെ മുൻഗണന തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനം എന്താണെന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ;
- (ഡി) പ്രസ്തൃത വിഷയത്തിൽ മലബാർ മേഖലയ്ക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകുന്ന കാര്യം ഗൗരവമായി പരിഗണിക്കുമോ?

പൊതുമരാമത്ത്- വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പുമന്ത്രി (<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ്</u> റിയാസ്): സർ, (എ) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനശേഷം ടൂറിസം വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി പുതിയ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി കേരളത്തിലെ എല്ലാ ജില്ലകളിലെയും പഞ്ചായത്തുകളുടെ ടൂറിസം സാദ്ധ്യത പരിശോധിച്ച് അവയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചവരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി അതത് ജില്ലകളിലെ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട സ്റ്റേക്ക്ഹോൾഡേഴ്ലിനെയും പഞ്ചായത്ത് പ്രതിനിധികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തി വിനോദസഞ്ചാര വകപ്പമത്തി യോഗം നടത്തിവരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി പഞ്ചായത്തകൾ തയ്യാറാക്കിയ പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ വകപ്പിന് ലഭിച്ചവരുന്നു. ക്ടാതെ കേരളത്തിലെ മലയാള സാഹിതൃത്തിലെ അതികായന്മാരെക്കുറിച്ച് ഇവിടെ എത്തിച്ചേരുന്ന സഞ്ചാരികൾക്ക് മനസ്സിലാക്കാനം അതോടൊപ്പം കേരളത്തിലെ പ്രകൃതി സർക്യട്ടുകൾ കോർത്തിണക്കിയും ടൂറിസം വൈവിദ്ധ്യങ്ങളെ ബ്ബഹത് നടപ്പിലാക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യട്ട്, ബയോ ഡൈവേഴ്ലിറ്റി സർക്യുട്ട് എന്നീ സർക്യുട്ടുകൾക്കായി 50 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ

ഭാഗമായി ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറാക്കുന്നതിനള്ള കൺസൾട്ടന്റിനെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന തിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചവരുന്നു. വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയുടെ പുനരുജ്ജീവനത്തിനായി പോസ്റ്റ് കോവിഡ് പ്രൊമോഷൻ കൃാമ്പയിനകൾ നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടണ്ട്. കോവിഡുമൂലം പ്രതിസന്ധിയിലായ വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയിലെ നിക്ഷേപകർക്കും തൊഴിലാളികൾക്കും ആശ്വാസമായി കഴിഞ്ഞ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കിയ ടൂറിസം വർക്കിംഗ് ക്യാപിറ്റൽ സപ്പോർട്ട് സ്മീം, ടൂറിസം എംപ്ലോയ്മെന്റ് സപ്പോർട്ട് സ്കീം, ടൂറിസം ഗൈഡ് സപ്പോർട്ട് സ്കീം, ടൂറിസം ഹൗസ് ബോട്ട് സപ്പോർട്ട് സ്മീം എന്നിവ ഈ വർഷംകൂടി തുടരുന്നത് സംബന്ധിച്ച വിഷയം ആലോചനയിലാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ ടൂറിസം വകപ്പ് ക്ലാസിഫൈഡ് ആയുർവ്വേദ സെന്ററുകൾ, ഹോംസ്റ്റേ, സർവീസ്ഡ് വില്ല, റസ്റ്റോറന്റ്, അമ്യസ്കെന്റ് പാർക്ക്, അഡ്വഞ്ചർ ടൂറിസം ആക്ലിവിറ്റികൾ, ടൂർ ഓപ്പറേറ്റർമാർ എന്നിവർക്ക് അവരുടെ അംഗീകാരം/ക്ലാസിഫിക്കേഷൻ കാലാവധി തീരുന്നമുറയ്ക്ക് 2021 ഡിസംബർ 31 വരെ യാതൊരു ഉപാധികളമില്ലാതെ നീട്ടിനൽകാൻ അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിച്ചവരുന്ന ടൂറിസം നിക്ഷേപകരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ കേൾക്കാനം ആയതിന്റെ പരിഹാരത്തിനമായി ഈ മേഖലയിലെ സംരംഭകരുടെ ഒരു യോഗം 2021 മേയ് മാസം 27-ന് വിളിച്ചചേർക്കുകയും അഭിപ്രായങ്ങളം നിർദ്ദേശങ്ങളം തുടർകർമ്മ പദ്ധതികൾക്കായി ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്ര സഞ്ചാരികൾ എത്താനുള്ള തടസ്സം മുന്നിൽക്കണ്ട് ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരം പരിപോഷിപ്പിക്കാനുള്ള പദ്ധതികളം സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചവരുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസം രംഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാവർക്കും ഊർജ്ജിത കോവിഡ് പ്രതിരോധ വാക്സിനേഷൻ ഡ്രൈവ് നടന്നുവരുന്നു. ആരോഗ്യ വകുപ്പമായി ചേർന്ന് ടൂറിസം മേഖലയിൽ (ഹോട്ടൽ, റിസോർട്ട്) മുൻ നിരയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന 18-നം 45 വയസ്സിനം ഇടയിലുള്ള 20,000 ജീവനക്കാർക്ക് വാക്സിനേഷൻ നൽകിക്കഴിഞ്ഞിട്ടണ്ട്. ടൂറിസം മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ടൂറിസ്റ്റ് ഗൈഡുകൾ, ടൂറിസ്റ്റ് ടാക്സി ഡ്രൈവർമാർ, ടൂർ ഓപ്പറേറ്റർമാർ, ഹോം സ്റ്റേകൾ, സർവ്വീസ്ഡ് വില്ലകൾ, ഗൃഹസ്ഥലി യൂണിറ്റകൾ, ഹൗസ്ബോട്ടകൾ, മോട്ടോർ ബോട്ടകൾ എന്നിവയിലെ 18 വയസിന് മുകളിലുള്ള ജീവനക്കാർക്ക് വാക്സിൻ നൽകാൻ സർക്കാർ ഉത്തരവായിട്ടണ്ട്. ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നശേഷം കുറഞ്ഞ കാലയളവിൽത്തന്നെ വിനോദസഞ്ചാര വികസനത്തിനായി വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകിയിട്ടണ്ട്.

മി. സ്പീക്കർ : മറുപടി വളരെ ദീർഘമാണെങ്കിൽ മേശപ്പറത്തുവയ്ക്കാം.

<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്</u> : സർ, മറുപടിയുടെ ബാക്കിഭാഗം ഞാൻ മേശപ്പറത്ത് വയ്ക്കകയാണ്. *

ശ്രീ. നജീബ് കാന്തപുരം: സർ, ടൂറിസം മേഖലയിൽ വളരെ നൃതനമായ പല പരീക്ഷണങ്ങളം നടത്താൻ ഈ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതിൽ സന്തോഷമുണ്ട്. അതിലേറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായൊരു കാര്യമാണ് മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യട്ട് എന്ന പുതിയ ആശയം. നമ്മുടെ സാഹിത്യ-സംസ്കാരിക മേഖലകളിലെ പ്രമുഖരായ ആളകളെക്കുറിച്ച് ടൂറിസ്റ്റകൾക്ക് വിവരം നൽകാൻ ഇത് സഹായകരമാകമെന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. പ്രത്യേകം സഭാ നേതാക്കന്മാരായിരുന്ന പ്രമുഖരാം പ്രതിഭാധനരുമായ രണ്ട് മുൻമുഖ്യമന്ത്രിമാരുണ്ട്. യശശ്ശരീരനായ ഇ. എം. ശങ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ വീട് എന്റെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലാണ്. സാഹിത്യരംഗത്താം ഗ്രന്ഥരചനയിലും അദ്ദേഹം നൽകിയ സേവനങ്ങൾ അതുല്യമാണ്. അത്രപോലെയാണ് കേരളത്തിന്റെ മുഖ്യമന്ത്രിയായിരുന്ന ഏഴാമത്തെ പ്രതിഭാധനനായ സി. എച്ച്. മുഹമ്മദ് കോയ സാഹിബ്. സാഹിത്യ രംഗത്താം ഗ്രന്ഥരചനയിലും സാംസ്കാരിക രംഗത്തം നൽകിയ അതുല്യ സംഭാവനകളെ മുൻനിർത്തി ഈ രണ്ട് മുൻമുഖ്യമന്ത്രിമാരുടെയും പ്രദേശങ്ങൾകൂടി മലബാർ ലിറ്റററി സർകൃട്ടിലേയ്ക്കൾപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടോ; അത്തരത്തിലുള്ള ആലോചനകൾ നടക്കുന്നുണ്ടോ?

<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്</u>: സർ, ഇവിടെ രണ്ട് കാര്യങ്ങളാണ് ചോദിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിലൊന്ന് മലബാർ ടൂറിസത്തെ കുറിച്ചാണ്. Potential, but less explored region എന്നുള്ള നിലയിലാണ് മലബാറിനെ പൊതുവെ കാണന്നത്. അതായത്, എല്ലാ സാദ്ധ്യതകളമുണ്ടായിട്ടം പല കാരണത്താൽ വേണ്ടത്ര എക്സ്പോർ ചെയ്യാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ടൂറിസം ഡിപ്പാർട്ടമെന്റ് അതിനള്ള നല്ല നിലയിൽ നടത്തിയിരുന്നു. 2016-2021 എൽ.ഡി.എഫ്. ശ്രമങ്ങൾ ഭരണകാലത്ത് ഒട്ടേറെ കാര്യങ്ങൾ ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷേ അത് അങ്ങനെ നിലനിൽക്കുകയാണ്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗമിവിടെ ഉന്നയിച്ച വിഷയം വളരെ ശരിയാണ്. ഇപ്പോൾ Lonely Planet-ന്റെ കണ്ടെത്തൽ, ലോകത്ത് പ്രധാനപ്പെട്ട 10 unexplored destinations-ൽ ഒന്ന് മലബാറാണ് എന്നതാണ്. ഈ വകപ്പിന്റെ ഇത് കണ്ടുകൊണ്ടുതന്നെ ചുമതല ഏറ്റെടുത്തതിനശേഷം മലബാറിലെ എല്ലാ ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിലും നേരിട്ട് പോകുകയും പ്രത്യേകം യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചചേർക്കുകയും അവിടത്തെ പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടണ്ട്. മലബാറിലെ ടൂറിസത്തെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരിക എന്നുപറഞ്ഞാൽ അത് മലബാറിൽ മാത്രമുള്ള ജനങ്ങളുടെയോ എം.എൽ.എ.-മാരുടെയോ മാത്രം

അനംബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടണ്ട്.

വിഷയമല്ല. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ജനങ്ങളുടെയും എല്ലാ എം.എൽ.എ.-മാരുടെയും സംസ്ഥാനത്തിനാകെ റവന്യ ഉൾപ്പെടെ വരുന്ന രീതിയിലേയ്ക്കുള്ള മാറ്റത്തിന് കാരണമാകുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തിയായിട്ടാണ് കണ്ടിട്ടുള്ളത്. അതിന്റെ ഭാഗമായിത്തന്നെയാണ് വയനാട് ജില്ലയിൽ ആരോഗ്യ വകുപ്പമായി ആലോചിച്ചകൊണ്ട് 100 ശതമാനം വാക്സിനേഷൻ പ്രവൃത്തി പൂർത്തീകരിച്ച് മുന്നോട്ടപോകാൻ സാധിച്ചത് എന്നുകൂടി ഞാനിവിടെ അറിയിക്കുന്നു. അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ബാക്കി കാര്യങ്ങൾ ആലോചിക്കാം. ഇവിടെ വന്നിട്ടള്ള മറ്റൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട വിഷയം, സഖാവ് ഇ.എം.എസ്.-ന്റേയും സി.എച്ച്. മുഹമ്മദ് കോയ സാഹിബിന്റെയും ജന്മസ്ഥലം സർക്യൂട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമോ എന്നതാണ്. ഇത് മറ്റ് വകപ്പകളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. തീർച്ചയായും ബന്ധപ്പെട്ട ആളകളമായി ആലോചിച്ച് അക്കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. നജീബ് കാന്തപുരം: സർ, നമ്മുടെ ടൂറിസം രംഗത്ത് ആധുനികമായ പല പരീക്ഷണങ്ങളും നടത്തുന്ന കാര്യം ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി കഴിഞ്ഞ ദിവസം സഭയിൽ പറയുകയുണ്ടായി. അതിലേറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് കോവിഡാനന്തരം ലോകംതന്നെ പരീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു വലിയ ആശയമാണ് ബയോ ബബിൾ എന്നൊരു സംവിധാനം. ആളുകൾക്ക് കോവിഡ് ബാധയേൽക്കാതെ ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിൽ യാത്രചെയ്യാനം ആസ്വദിക്കാനുമൊക്കെ സൗകര്യമുണ്ടാകുന്ന ഒരു സംവിധാനമാണ് ബയോ ബബിൾ. യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലൊക്കെ അതിപ്പോൾ നടപ്പാക്കിവരികയാണ്. ബയോ ബബിൾ കേരളത്തിൽ പരീക്ഷിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുവെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി കഴിഞ്ഞ പ്രാവശ്യം പറയുകയുണ്ടായി. അതെങ്ങനെയാണെന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഇക്കാര്യം ധനാഭ്യർത്ഥന ചർച്ചയിൽ സൂചിപ്പിച്ചതാണ്. അതുകൊണ്ട് വിശദീകരിക്കുന്നില്ല. കൂടുതൽ ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു ഗവൺമെന്റ് ഓർഡർതന്നെ ഇറങ്ങിയിട്ടണ്ട്. ആ ഓർഡറിൽ, Annuxere II-ലും IV-ലും സൂചിപ്പിച്ചതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് ടൂറിസം വകപ്പ് ബയോ ബബിൾ എന്ന കൺസെപ്റ്റ് വച്ചകൊണ്ട് മുന്നോട്ടപോകുന്നത്. ഡോസെങ്കിലും വാക്സിനേഷൻ സ്വീകരിച്ച അതിഥികളെ ഒരു കുമിളയായിക്കണ്ട് അടുത്ത ഡെസ്റ്റിനേഷനകളിലേയ്ക്ക്, റിസോർട്ടോ, ഹോട്ടലോ, എവിടെയാണോ 100 അവർ താമസിക്കുന്നത് അവിടേയ്ക്ക്, ശതമാനം വാക്സിനേറ്റഡായ ജീവനക്കാരുള്ള അടുത്ത ബബിളിലേയ്ക്ക് പോകുന്ന രീതിയാണിത്. അതിനിടയിൽ എവിടേയും കയറുകയോ പോറുകയോ ചെയ്യകയില്ല. ഇത് പൊതുവേ നല്ല നിലയിൽ വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലൊക്കെ ആലോചിച്ചവരുന്നതാണ്. ഇതാണിപ്പോൾ പരീക്ഷിച്ചകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. നല്ല അർത്ഥത്തിൽ അത് മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ

സാധിക്കുന്നുണ്ട്. 100% വാക്സിനേറ്റഡ് ജീവനക്കാരുള്ള ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളാക്കി മാറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്, അതിന്റെ പ്രവർത്തനം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അക്കാര്യത്തിൽ ആരോഗ്യ വകുപ്പ് വളരെ മാത്വകാപരമായ നിലപാട് കൈക്കൊള്ളുന്നുണ്ട്. ഇതുകൂടി വന്നുകഴിഞ്ഞാൽ ബയോ ബബിൾ വച്ചുകൊണ്ട് നമുക്ക് ടൂറിസത്തെ നല്ല നിലയിൽ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുവരാൻ സാധിക്കും.

ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ: സർ, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് കെ.ടി.ഡി.സി. ചെറിയ പാക്കേജ്കകളാക്കെ ടൂറിസം പദ്ധതികളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. കെ.ടി.ഡി.സി.-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തിരുവനന്തപുരം, കോഴിക്കോട്, കൊച്ചി എന്നീ സ്ഥലങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച്, സംസ്ഥാനത്തെ ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് മൂന്നനാല് ദിവസത്തെ പാക്കേജ്കൾ തുടങ്ങാനുള്ള സംവിധാനമുണ്ടാക്കുമോ; വേമ്പനാട് കായൽ, അഷ്ടമുടിക്കായൽ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ധാരാളം ടൂറിസം പദ്ധതികൾ നടക്കുന്നുണ്ട്. മലബാറിലെ ഏറ്റവും വലിയ പുഴയായ ചാലിയാർ പുഴ ഉത്ഭവിക്കുന്നത് തമിഴ്നാടിന്റെ അതിർത്തിയിൽ നിന്നാണ്, ഫറോക്കിലാണ് അവസാനിക്കുന്നത്. ചാലിയാറിന്റെ നടുവിൽ ഒരു തുരുത്തായി നിൽക്കുന്ന മുറിഞ്ഞമാട് സ്പോട്ട് ടൂറിസം ഹബ്ബാക്കാനുള്ള ശ്രമമുണ്ടാകുമോ; ചാലിയാറിനെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഹൗസ് ബോട്ടം മറ്റ് കാര്യങ്ങളൊക്കെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു ടൂറിസം കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കുമോ എന്നതാണ് എന്റെ ചോദ്യം?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, രണ്ട് കാര്യങ്ങളാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട കെ.ടി.ഡി.സി.-യുമായി ഒന്ന് ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. ചോദിച്ചിട്ടള്ളത്. നിലവിലുള്ള കോവിഡ് സാഹചര്യത്തിൽ കെ.ടി.ഡി.സി.-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ടൂറിസത്തെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരാനുള്ള ചില കാര്യങ്ങൾ ആലോചിച്ചിട്ടണ്ട്. അധികം വൈകാതെ അക്കാര്യങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ ഓണം വെർച്വലായി ആഘോഷിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ തീർച്ചയായും വിശ്വമാനവികതയുടെ ലോകസന്ദേശം പരത്തുന്ന രീതിയിൽ ആഘോഷിക്കാം. കെ.ടി.ഡി.സി. ഉൾപ്പെടെ അതിൽ വലിയ പങ്കുവഹിക്കുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം പറഞ്ഞ മറ്റ് കാര്യങ്ങൾകൂടി ആലോചിക്കാവുന്നതാണ്. ചാലിയാറിനെ പ്രധാനപ്പെട്ട വിഷയമാണ്. സംബന്ധിച്ച് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗമുന്നയിച്ചത് കഴിഞ്ഞ ബഡ്ജറ്റിൽ അഷ്ടമുടിക്കായൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ബയോഡൈവേഴ്ലിറ്റി ചാലിയാറിന് അതിന്റേതായ സാദ്ധ്യതകളുണ്ട്. പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതെല്ലാം പരിശോധിച്ച് സാദ്ധ്യമായ രീതിയിൽ നല്ലനിലയിൽ അത് ചെയ്യം. അതിനായി ചാലിയാർ കടന്നപോകന്ന മണ്ഡലങ്ങളിലെ എം.എൽ.എ.-മാരെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു യോഗം വിളിച്ചചേർക്കും എന്നതുകൂടി അറിയിക്കുകയാണ്.

ശ്രീ. പി. അബൃൽ ഹമീദ്: സർ, ഞാൻ എന്റെ നിയോജക മണ്ഡലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രങ്ങളെ ബന്ധപ്പെടുത്തി തീർത്ഥാടന ടൂറിസം പദ്ധതി കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ മുൻപിൽ സമർപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ പദ്ധതി ഈ സർക്കാർ ശിപാർശ ചെയ്തിരുന്നതാണ്. മലബാറിലെ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധമായ പതിനായിരങ്ങൾ ദർശനത്തിനെത്തുന്ന ക്ഷേത്രമാണ് വള്ളിക്കുന്ന് പഞ്ചായത്തിലെ നിറംകൈതക്കോട്ട ക്ഷേത്രം. അതുപോലെ നഗരം, ജമുലുല്ലൈലി മഖാം, മതസൗഹാർദ്ദത്തിന്റെ വിളനിലമായ മൂന്നിയൂർ പഞ്ചായത്തിലെ പ്രസിദ്ധമായ കളിയാട്ടക്കാവ് ക്ഷേത്രം, മുട്ടിയാറപള്ളി, ശുഹദാക്കളുടെ മഖാം എന്നിവ ബന്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു പ്രോജക്ടാണ് ഞാൻ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയ്ക്കായി സമർപ്പിച്ചിരുന്നത്. ബഹുമാനപ്പെട്ട മുൻ തുറമുഖ-പുരാവസ്ത വകപ്പമന്ത്രി ശ്രീ. കടന്നപ്പള്ളി രാമചന്ദ്രൻ പുരാവസ്ത വകപ്പമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിറംകൈതക്കോട്ട ക്ഷേത്രം സന്ദർശിച്ചിരുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലായിട്ടില്ല. അങ്ങയുടെ നിയോജകമണ്ഡലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ സർക്കാർ താൽപ്പര്യം കാണിക്കുമോ എന്നുള്ളതാണ് എന്റെ ചോദ്യം.

റിയാസ്: സർ, തീർച്ചയായും അത് ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് ബന്ധപ്പെട്ട ആലോചിക്കാവുന്ന കാര്യമാണ്. വകപ്പ<u>ക</u>ടി മറ്റൊത്ദ കാര്യമായതുകൊണ്ട് വകപ്പമന്ത്രിയും ടൂറിസം വകുപ്പം <u>ക</u>ടിയാലോചിച്ച് പരിഗണിക്കാവുന്ന എന്താണ് അതിൽ ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയെന്നുള്ളത് കാര്യമാണ്.

ശ്രീ. കറുക്കോളി മൊയ്ക്കീൻ: സർ, ടൂറിസത്തിന് വളരെയേറെ സാദ്ധ്യതകളുള്ള ഒരു സ്ഥലമാണ് തിത്രർ. ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റകളെയും വിദേശ ടൂറിസ്റ്റകളെയും ഒരുപോലെ ആകർഷിക്കുന്നതിനം രാജ്യത്തെ ജനങ്ങൾക്കുതന്നെ അവബോധം വളർത്തുന്നതിനമുതകുന്ന തരത്തിൽ, വാഗൺ ട്രാജഡി എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെട്ട ബ്രിട്ടീഷ് പട്ടാളം നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യസമര സേനാനികളെ കുരുതികൊടുത്ത സംഭവത്തിന്റെ ഓർമ്മ നിലനിർത്തുന്നതിനായി തിത്രരിൽ നല്ലൊരു മ്യൂസിയവും വായനശാലയും ഡെൽഹി റെഡ് ഫോർട്ടിലുള്ളതുപോലെ ലൈറ്റ് ആൻഡ് മൃസിക് പ്രോഗ്രാമും ആകർഷണീയമായ മറ്റ ഘടകങ്ങളേയും കൂട്ടിച്ചേർത്തുകൊണ്ട് ഒരു നല്ല സ്മാരകം സ്ഥാപിക്കാൻ നടപടികളുണ്ടാകമോ? മൂന്ന് പുഴകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട് കിടക്കുന്ന ഒരു മണ്ഡലംകൂടിയാണ് എന്റേത്. തിത്രരിൽനിന്നം പൊന്നാനിയിലേയ്ക്ക് മുമ്പ് ബോട്ട് സർവ്വീസുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെവരുന്ന ടൂറിസ്റ്റകൾക്കാകർഷകമാകുന്ന തരത്തിൽ പുഴയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, നാലുപതിറ്റാണ്ടുകൾക്കപ്പറമുണ്ടായിരുന്ന ബോട്ട് സർവ്വീസുകൾ പുനരാരംഭിക്കാനം ഇതോടനബന്ധിച്ച്

തയ്യാറാക്കിയാൽ വളരെയേറെ ആകർഷകമാകമെന്നുള്ളതുകൊണ്ട്, ഈ വർഷത്തിൽത്തന്നെ പ്രസ്തൃത പദ്ധതി പരിഗണിക്കാനം തയ്യാറാകുമോ യെന്നതാണ് എന്റെ ചോദ്യം.

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഈ വിഷയം മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ ബഹുമാനപ്പെട്ട എം.എൽ.എ.-മാരുടെ യോഗത്തിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. മലപ്പുറം ജില്ലയ്ക്ക് ഉജ്ജ്വലമായ കോളനി വിരുദ്ധ പോരാട്ടത്തിന്റെ പാരമ്പര്യമുണ്ട്. അതിനെ പല അർത്ഥത്തിലും വ്യതിചലിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു, പക്ഷെ അതിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം നമുക്കറിയാം. അതിന്റെ ഉജ്ജ്വലസ്മരണയാണ് തിത്രരിലെ വാഗൺ മസാക്കർ, ഞാൻ ട്രാജ്ഡിയെന്ന് പറയുകയില്ല അതൊരു മസാക്കറാണ്. അത് ബോധപൂർവ്വം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതാണ്. വാഗൺ മസാക്കർ മാത്രമല്ല, മലപ്പുറം കോട്ടക്കുന്നൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശങ്ങളുടെ കാര്യം ഞാൻ മുമ്പ് പറഞ്ഞുമകൊണ്ട് ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. ഇതെല്ലാം പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് എന്തുചെയ്യാൻ സാധിക്കു മെന്നത് മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ എല്ലാ എം.എൽ.എ.-മാരോടും ഒന്നിച്ചുനിന്നുകൊണ്ട് ആലോചിക്കാമെന്ന് ഞാൻ ആ യോഗത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അത് നടപ്പിലാക്കാൻ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും ടൂറിസം ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഉണ്ടാകമെന്നുള്ളത് ഈ സഭയെ അറിയിക്കുകയാണ്.

ശ്രീ. പി. ഉബൈദുള്ള: സർ, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തേയ്ക്ക് വിദേശ ടൂറിസ്റ്റകളടെ വരവ് കറഞ്ഞുവരികയാണ്. പ്രത്യേകിച്ച് യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നുള്ള കുറവാണ്. അതിന്റെ ആളുകളുടെ വരവ് പ്രധാന കാരണം നമ്മുടെ കടൽത്തീരങ്ങളിലും കായലോരങ്ങളിലും നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന മാലിന<u>ൃക്</u>ജമ്പാരങ്ങളാണ്. സംസ്ഥാനത്ത് വിദേശ ടൂറിസ്റ്റുകളെ ആകർഷിക്കുന്നതിന് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട തടസ്സമായി നിൽക്കുന്നത് ഈ മാലിനൃപ്രശ്നങ്ങളാണ്. കടലോരങ്ങളിലും കുപ്പികളാ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിനൃങ്ങളുമൊക്കെ കായലോരങ്ങളിലും നിൽക്കുകയാണ്. ഇതെല്ലാം നീക്കം ചെയ്യാനള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ച് ടൂറിസ്റ്റകളെ പലസ്ഥലത്തും ടൂറിസ്റ്റുകൾക്ക് പുറത്തിറങ്ങാൻ സാധിക്കാത്ത ആകർഷിക്കണം. സ്ഥിതിയാണ്. ഈ മാലിനൃങ്ങൾ നീക്കംചെയ്യാൻ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളം വകപ്പാ സംയുക്തമായി പദ്ധതികൾക്ക് <u>അ</u>പം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. തത്വമസി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 43 തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തി പിൽഗ്രിം ടൂറിസം പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി പദ്ധതികളുടെ നിരവധി പറയുകയുണ്ടായി. അതുപോലെ ഡി.പി.ആർ. സമർപ്പിച്ചവെന്നം പറഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ ഡി.പി.ആർ. സമർപ്പിച്ച പദ്ധതികൾ എന്ന് ആരംഭിക്കാൻ സാധിക്കും; പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി ആരംഭിക്കാനം പൂർത്തീകരിക്കാനം നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ എന്നതാണ് എന്റെ ചോദ്യം.

<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്:</u> സർ, <u>ഇത</u>മായി ബന്ധപ്പെട്ട് രണ്ട് വിഷയങ്ങളാണള്ളത്. കഴിഞ്ഞ എൽ.ഡി.എഫ്. ഗവൺമെന്റിന്റെ കാലത്ത് അന്നത്തെ വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളം വകുപ്പമന്ത്രി ശ്രീ. കെ. രാജൂവിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സമിതിയുടെ റിപ്പോർട്ട് ഞാൻ വായിച്ചിരുന്നു, അതിലെ ശിപാർശകൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്. ആ സമിതിയിലെ പല അംഗങ്ങളം ഈ സഭയിലുമുണ്ട്. ശുചിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട റിപ്പോർട്ടായിരുന്നു. ഒരു വകപ്പ് മാത്രമല്ല എല്ലാ വകപ്പകളുമായും ആലോചിച്ച് നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാനത്ത് ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റകളെ ആകർഷിക്കുന്ന ഡെസ്റ്റിനേഷനകളം വിദേശ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്ന ഡെസ്റ്റിനേഷനകളം വിദേശസഞ്ചാരികളെ കൂടുതൽ ആകർഷിക്കുന്ന പ്രത്യേകതയുണ്ട്. ഏറ്റവും ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവ കൊച്ചി സിറ്റിയും ഫോർട്ട് കൊച്ചിയും കോവളം, വർക്കല, ആലപ്പഴ എന്നീ സ്ഥലങ്ങള്മാണ്. കൊച്ചി സിറ്റിയേയും ഫോർട്ട് കൊച്ചിയേയും വേറിട്ടതന്നെയാണ് കാണന്നത്. ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റകൾ അങ്ങനെയല്ല. കൊച്ചി സിറ്റി കഴിഞ്ഞാൽ ഇരുവായൂർ, തിൽവനന്തപുരം, കോഴിക്കോട് സിറ്റി, കോവളം അങ്ങനെയാണ് അവരുടെ രീതി. ശുചിത്വം ഒരു പ്രധാന പ്രശ്നമാണെന്നുള്ളത് വസ്തതയാണ്. പല വിദേശ സഞ്ചാരികളും നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് വന്നതിനശേഷം പരസൃമായി പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളുണ്ട്. ആ നിലയ്ക്ക് അതുസംബന്ധിച്ച് ആലോചിച്ച് തീരുമാനിക്കാം. ഡി.പി.ആർ. തയ്യാറാക്കിയ പ്രോജക്ടകളുടെ സ്ഥിതി സംബന്ധിച്ചം പരിശോധിച്ച് നടപടി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

കെ. പി. എ. മജീദ്: സർ, തീർത്ഥാടന ടൂറിസം പദ്ധതികളടെ ഭാഗമായി മലബാറിലെ ഏറ്റവുമധികം തീർത്ഥാടകർ വരുന്ന 1921-ലെ മഖാമിന്റെ വികസനത്തെക്കുറിച്ച് സർക്കാർ ആലോചിക്കുമോ? സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ കേന്ദ്ര ബിന്ദുവാണ് തിരൂരങ്ങാടി. അവിടെ ഹജ്രർ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ കാലത്ത് സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിൽ പങ്കെടുത്ത കച്ചേരിയുണ്ട്. ആളുകളെ വിചാരണ ചെയ്ത കോടതി, ലോക്കപ്പ്, ആ സമരത്തിൽ പങ്കെടുത്ത പട്ടാളക്കാരിൽ കൊല്ലപ്പെട്ട 10 പട്ടാളക്കാരുടെ ശവക്കല്ലറ എന്നിവയുണ്ട്. ടൂറിസം വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി അക്കാര്യങ്ങൾകൂടി ഗവണ്മെന്റ് അനഭാവപൂർവ്വം പരിഗണിക്കുമോ?

<u>ശ്രീ. പി. എ. മൂഹമ്മദ് റിയാസ്:</u> സർ, അത് ആലോചിക്കാവുന്ന കാര്യമാണ്. മലപ്പറം ജില്ലയിലെ എം.എൽ.എ.-മാരുടെ യോഗത്തിൽ അക്കാര്യം പറഞ്ഞിരുന്നു. ബ<u>ഹ</u>മാനപ്പെട്ട രണ്ട് എം.എൽ.എ.-മാരും പറയാൻ വിട്ടുപോയ സ്ഥലമാണ് പൂക്കോട്ടൂർ, അതുകൂടി ഞാൻ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയാണ്.

<u>ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ</u>: സർ, പ്രാദേശിക ടൂറിസം വികസന സാദ്ധ്യതകൾ നമ്മൾ പരിപോഷിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇനിയും മണ്ണാർക്കാട് മണ്ഡലത്തിലെ പാത്രക്കടവ്, മുൻപൊരു വൈദ്യത പദ്ധതിക്ക് പ്രൊപ്പോസൽ ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്, പിന്നീടത് ഇല്ലാതായിപ്പോയി. വളരെ മനോഹരമായ കാഴ്ചയാണ് അവിടെയുള്ളത്. കരുത്തിച്ചാൽ എന്നാണ് പ്രാദേശികമായി ആ സ്ഥലത്തിന് പറയുന്നത്. ടൂറിസ്റ്റകൾ വരുന്ന സ്ഥലമാണ്. യാതൊരു വിധത്തിലുള്ള ധാരാളം സംരക്ഷണവുമില്ലാത്തതിനാൽ ഓരോ വർഷവും രണ്ടുംമൂന്നം മുങ്ങിമരണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്ന സ്ഥലമാണ്. ഞങ്ങളുടെയെല്ലാം നിരന്തര പരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമായി ടൂറിസം വകപ്പിന്റെ കീഴിൽ ഒരുകോടി ത്രപയുടെ വികസന പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകിയിരുന്നു. ആ തുക രണ്ടുകോടി രൂപയാക്കി എൻഹാൻസ് ചെയ്യാൻ കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അനമതി ലഭിച്ചിട്ടില്ല. പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഫെൻസിംഗ് കഴിയും. മുങ്ങിമരണങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണാൻ സ്ഥാപിച്ചാൽ കരുത്തിച്ചാലിലെ, പാത്രക്കടവിലെ ടൂറിസം ഡിപ്പാർട്ടമെന്റിന്റെ പരിഗണനയിലുള്ള രണ്ട് കോടി ത്രപയുടെ വികസനപദ്ധതി വേഗത്തിലാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, അക്കാര്യത്തിൽ എന്താണ് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയെന്ന കാര്യം പരിശോധിക്കാം. പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ എം.എൽ.എ.-മാരുടെ യോഗത്തിൽ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില കാര്യങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്തിരുന്നു. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ആ യോഗത്തിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇത് തീർച്ചയായും ആലോചിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. എൻ. കെ. അക്ബർ: സർ, മൂന്നരക്കോടി തീർത്ഥാടകർ വരുന്ന ഒരു പട്ടണമാണ് ഇരുവായൂർ. ക്രിസ്തുദേവന്റെ അപ്പോസ്തലന്മാരിൽ പ്രമുഖനായ സെന്റ് തോമസിന്റെ പാലയൂർ ചർച്ച്, മണത്തല പള്ളി ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ ചേർത്ത് ഇരുവായൂരിനെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഒരു തീർത്ഥാടന പാക്കേജ് സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, കേരളത്തിലെ ആഭ്യന്തര ടൂറിസ്റ്റുകൾ സന്ദർശിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട രണ്ടാമത്തെ കേന്ദ്രമാണ് ഗുരുവായൂർ എന്നതിനാൽ ആ അർത്ഥത്തിൽതന്നെ കാര്യങ്ങൾ ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്. ടൂറിസം ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളുടെ വികസനം സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുന്നതിനായി ഈ മാസം 14-ാം തീയതി ഗുരുവായൂരിൽ ഒരു യോഗം ചേരുന്നുണ്ട്.

<u>ശ്രീ. കെ. ബാബു (തൃപ്പണിത്തറ)</u>: സർ, കോവിഡ് മഹാമാരി കാരണം വിദേശ ടൂറിസ്റ്റകളടെ എണ്ണം ഇപ്പോൾ വളരെ കുറവാണ്. വിമാനസർവ്വീസുകളൊന്നം ശരിയായ വിധത്തിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടമില്ല. ആഭ്യന്തര വിനോദസഞ്ചാരം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയാണ് ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ചെയ്യാവുന്ന അഭികാമ്യമായ കാര്യം. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിൽ കറഞ്ഞ ചെലവിൽ താമസവും ഭക്ഷണവും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി വിനോദസഞ്ചാര വകപ്പ് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ? നേരത്തെ ടുറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിലേയ്കള്ള റോഡ് നിർമ്മാണം, മറ്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തൽ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ വിനോദസഞ്ചാര വകപ്പതന്നെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. അത്തരം പദ്ധതികൾ ഇപ്പോൾ ആലോചനയിലുണ്ടോ?

ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, തീർച്ചയായും താമസസൗകര്യങ്ങളുടെ കുറവ് ടൂറിസത്തിന്റെ സാദ്ധ്യതകൾക്ക് മങ്ങലേൽപ്പിക്കും. മലബാറിന്റെ ഒരു പ്രധാന പ്രശ്നം അതായിരുന്നു. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പുമായി ആലോചിച്ച് നിലവിലുള്ള 154 റെസ്റ്റ്ഹൗസുകളെയും പൊതുജനങ്ങൾക്കുകൂടി താമസിക്കാൻ കഴിയുന്ന രീതിയിൽ മാറ്റിത്തീർക്കുന്നതിനായി ഓൺലൈൻ ബുക്കിംഗുൾപ്പെടെയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ ആലോചനയുണ്ട്. ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിലും ഇത്തരം സൗകര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ ഇത്തരം സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കെ.റ്റി.ഡി.സി-യും ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്.

ശ്രീമതി കാനത്തിൽ ജമീല: സർ, വിവിധ തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ടൂറിസം വികസനത്തിന് കൂടുതൽ തുക സർക്കാർ അനവദിക്കുമോ? വാസ്കോഡഗാമ ആദ്യമായി കേരളത്തിൽ കപ്പലിറങ്ങിയ കാപ്പാടുൾപ്പെടെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെ ഡി.ടി.പി.സി. മുഖാന്തരം ജോലിചെയ്യുന്ന താത്കാലിക ജീവനക്കാർക്ക് ഇതുവരെ കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ശമ്പളം ലഭ്യമാകാത്തത് വലിയ പ്രയാസമുണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ആശ്വാസ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ?

<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്</u>: സർ, ഡി.ടി.പി.സി.-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചില കാര്യങ്ങൾ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ പൊതുവെ എന്തുചെയ്യാൻ സാധിക്കുമെന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതാണ്.

<u>ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ</u>: സർ, 1921-ൽ ഏറനാട്, വള്ളവനാട് താലൂക്കുകളിൽ നടന്ന ഐതിഹാസികമായ ബ്രിട്ടീഷ് വിരുദ്ധ സമരത്തിന് നൂറുവർഷം തികയുകയാണ്. 1921-ലെ ആ സ്വാതന്ത്ര്യസമര പോരാട്ടത്തിന് ഉചിതമായ ഒരു ചരിത്രസ്മാരകം ഇന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നതാണ് വസ്തത. 1921-ലെ കലാപറുമായി

ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തപ്പെട്ട ഗവേഷണ പ്രബന്ധങ്ങൾ, രചനകൾ, അവയുടെ ഉറവിടം ഇടങ്ങിയവയെല്ലാം ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു ചരിത്ര മ്യൂസിയം മലപ്പുറത്ത് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ടൂറിസം വകപ്പ് മുൻകയ്യെടുക്കുമോ?

്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്: സർ, ഈ പ്രദേശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എം.എൽ.എ.-മാരുടെ യോഗത്തിൽ അക്കാര്യം ചർച്ചചെയ്തിട്ടുണ്ട്, ഉചിതമായ പരിശോധന നടത്തുന്നതാണ്.

<u>ശ്രീ. പി. സി. വിഷ്ണനാഥ്</u>: സർ, സർക്യൂട്ട് ടൂറിസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ട് അഷ്ടമുടിക്കായലിനോടനബന്ധിച്ച നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഒരു പ്രത്യേക ടൂറിസം പദ്ധതി ബ<u>ഹ</u>മാനപ്പെട്ട ധനകാര്യ വകപ്പുമന്ത്രി ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. എന്റെ നിയോജകമണ്ഡലമായ കണ്ടറയും പ്രസ്തൃത പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുമായിരുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രവർത്തനം എത്രമേൽ മുന്നോട്ടുപോയെന്ന് വിശദീകരിക്കാമോ?

<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്</u>: സർ, പ്രസ്തൃത സർക്യൂട്ടുമായി ബന്ധപ്പെടുന്ന നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളിലെ എം.എൽ.എ.-മാരുടെ ഒരു യോഗം ഈ മാസം വിളിച്ചുചേർക്കുന്നുണ്ട്. അതിൽ എല്ലാകാര്യങ്ങളും ചർച്ചചെയ്യാമെന്നാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ പി.: സർ, മലബാർ ടൂറിസം സർക്യൂട്ടിൽ തൃത്താലവരെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളുണ്ട്. ഭാരതപ്പുഴയുടെ തീരത്തെ ഏറ്റവും മനോഹരമായ സ്ഥലമായ പട്ടാമ്പി ഐതിഹ്യങ്ങളുടെ മണ്ണുകൂടിയാണ്. നാറാണത്തുഭ്രാന്തന്റെ രായിനല്ലൂർ മല, കൈതളി ക്ഷേത്രം, ടിപ്പ സുൽത്താന്റെ കാലത്തുള്ള രാമഗിരി കോട്ട, പട്ടാമ്പി നേർച്ച എന്നിവയാൽ പ്രശസ്തമായ ഈ സ്ഥലം ഇ. എം. ശങ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെയും ഇ. പി. ഗോപാലന്റെയും മണ്ണാണ്. ചെറുകാട് ഗോവിന്ദ പിഷാരടി, സംസ്കൃതപണ്ഡിതൻ പുന്നശ്ശേരി നമ്പി, നവോത്ഥാന നായകരായ ആര്യാ പള്ളം, മോഴിക്കുന്നത്ത് ബ്രഹ്മദത്തൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് തുടങ്ങി പ്രശസ്തരായ നിരവധിയാളുകൾ ജീവിച്ച സ്ഥലംകൂടിയാണ്. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ മലബാർ ലിറ്റററി സർക്യുട്ടിൽ പട്ടാമ്പികൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുമോ?

<u>ശ്രീ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ്</u>: സർ, പ്രസ്തത കാര്യം എങ്ങനെ നടപ്പിലാക്കുമെന്ന് ആലോചിക്കുന്നതാണ്.